

TÄHEKE

NR. 9 1977

OLED NÜÜD KOLMANDA
KLASSI ÕPILANE.
SINU ELUS TOIMUB
SELLEL ÕPPEAASTAL
SUURSÜNDMUS —
SINUST SAAB PIONEER.
PIONEERIKS ASTUMISEKS
PEAD AGA TÖSISELT
VALMISTUMA.
KA «TÄHEKE» ABISTAB
SIND SELLES.

OLLA PIONEER

Ühel päeval teatasid tähejuhid Kai ja Peeter:
«10. septembril kohtub teiega õpetaja Juhan Kask,
meie kooli üks esimesi pioneere.»
Teade tekitas kolmanda klassi tähekeses elevust. Kas tõesti
on õpetaja Kask olnud pioneer? Millal?
Saabus oodatud päev. Õpetaja tuli pioneerivormis ja rei-
pal sammul nagu tõeline noor leninlane. Valget pluusi ja
punast kaelarätti kandis ta alati pidulike sündmuste puhul.

Täna oli ka pidupäev. Tuli rääkida sellest, mida oli tähendanud talle olla pioneer. «Minu pioneeriaeg õpetas mind oma sõna pidama,» alustas õpetaja.

«Jah, just sõna pidama. Meil oli range seadus: said pioneeriülesande, täida see. Ma ei tea, et keegi meist oleks midagi tegemata jätnud.»

Nüüd muutus õpetaja mõtlikuks ja tõsiseks.

«Oli koolisügis 1940. Mõned kuud tagasi oli Eesti saanud nõukogude vabariigiks. Ühel päeval rääkis õpetaja Nõukogudemaa pioneeridest. Kuulasime huviga. Enne ju meil pioneeriorganisatsiooni ei olnud. Saime teada, et sõna «pioneer» tähendab esimest, eesrindlast, algatajat. Ega me seda kohe päris täpselt ei mõistnudki. Saime pioneerideks. Ja see aasta andis meile palju. Meile oli pioneeri-töös kõik esimene ja uus. Oleme praegu pioneeritoas. Meie sisustasime selle ise: parandasime mööbli, tegime loosungid, õmblesime kardinad. Õppisime pioneerilaule ja korraldasime esimese lõkkeõhtu. Tegevust jätkus kõigile.»

«Aga kuidas saame olla meie esimesed!» küsis Tiiu.

«Saate. Alati võib midagi uut leida, paremini teha. Olete kindlasti kuulnud Baikali—Amuuri magistraalset ehk lühidalt BAM-ist. Pioneerid otsustasid koguda selle raudtee jaoks vanarauda. Nii võtavad tänased pioneerid osa meie kodumaa ühest suurest ehitusest.»

«Õpetaja, miks te olite pioneer ainult aasta!» küsib Mikk.
«Sa oled väga tähelepanelik. Olin pioneer isegi vähem kui aasta. Algas sõda saksa fašistidega. Toredat pioneeri-aega meenutas mulle siis vaid punane kaelarätt. Sedagi tohtisin salaja vaadata. Pärast sõda sidusin kaelaräti uuesti kaela. Minust sai pioneerijuht.»

Tekkis vaikus. Selle katkestas õpetaja: «Tahan ikka pioneeriks jääda. Kes meist ei tahaks uut otsida, avastada, töös ja õpinguis tubli olla? Nüüd läheme aga saali ja õpime ühe pioneerilaulu.»

ELJU MARDI

Illustreerinud VIRVE KOTKAS

KULDKOLLASE LEHE PÄEV

Kõige rohkem kartsin ma magama jääda. Isa oli ostnud klõpsuvate lukkudega portfelli. See seisis voodi kõrval valvel, raamatud sees. Ema oli aidanud nalle rohelised kattedpaberid ümber panna. Kui ma isaga koos värvast välja astusin, puistas meie vana puu mu peopesale suure kollase lehe. See oli vist sügise kingitus. Panin lehe pärast lauliku vahele. Teistel lastel olid enamasti emad kaasas. Aga koolimaja trepil võttis üks koolivormis tüdruk mind isa käest ära. Pärast öeldi, et see oli üheteistkümnenda-a kõige parem õpilane. Ma otsustasin, et hakkan ka kõige paremaks õpilaseks.

Vana koolikell on selline, mis raputades heliseb. Selle küljes seisid roosad paelad. Justkui tüdrukute patsipaelad. Pärast helises ainult elektrikell. Justkui meil kodus.

Koolipingid ei olegi nagu tavalised. Seal istutakse kahekesi. Sellel pingil on kriuksuvad klapid ja kaks sahtlit. Teine sahtel on koolisõbra jaoks, keda kutsutakse pinginaabriks. Aga nimi on tal Arno. Arno Tarum. Arnol on nina ümber tedretähnid ja üks hammas pisut viltu. Kuid sellest pole midagi, saab hästi vilistada. Ta näitas, kuidas see käib. Arno paistab hea poiss olevat.

Kõige tähtsam õpetaja on klassijuhataja. Või lihtsalt õpetaja Inge Karu. Aga kõige kurjem kuju on direktor. Mina ei tea, teised ütlevad. Võib-olla pole ka. Ta on mees, ei räägi palju, vaatab vaid teravasti läbi prilliklaaside. Paremini, kui kõrvale hoiad.

Kõigile tuleb öelda kõvasti «tere!». Et hästi kuulda oleks. Mõni laps ei oska, ütleb tasa-tasa. Nagu hiireke. Natuke nalja sai ka. Üks poiss ei teadnud oma perekonnanime. Ütles kaks korda «Jüri» ja jäi vaif ja istus maha. Tüdrukutest jäi mulle meelde Mallika. Ta istub teises reas. Mallikal on suured silmad, ta on tõsine ja patsidega.

Kui midagi öelda tahad, pead kätte üles tõstma. Ma ei tea, aga vist üksteise kätte kumma kätte. Vabalt tunni ajal välja ei minda. Peab põhjus olema. Iga kord seda ei öelda. Aga kui ei julge kätt tõsta, mis siis? Mina küll tõstsin juba esimeses tunnis. Vasaku kätte, sest parem käsi oli findine. Me keerasime pingi all findipotti lahti. Arnoga.

Kõige suurem vahetund on päeva keskel, siis süüakse. Nii pikk, et unustad tundi minna. Me väheke mürasime ka. Palju ei tohi. Peale selle — koolis peavad olema sussid. Aga nendega saab parketil liugu lasta. Kui keegi ei näe.

Mul ei olnudki kolmandas tunnis midagi teha. See oli lugemine. Mul on ju aabits vesiselge. Ma ütlesin seda. Ja seda ka, et mul on «lnetu pardi-poeg» ning mitu-mitu raamatut veel loetud. Oli seda siis vaja, viieaastaselt lugema õppida! Pean nüüd teisi ootama. Vähemalt pool aastat. Ainult vaikselt istudes, ütles õpetaja. Ja kodus oli emal tort. Ja siis tuli mulle meelde, et lilled jäid koolimajja. Need, mis üheteistkümnenda-a kõige parem õpilane andis. Juba sa unustad, arvas ema. Minus oli tõesti kõik segamini. Vana koolikella hääl ja findimaitse ja kollase värvi lõhn, mis tuli klassipõrandatest, ja kriidi kriibin. Silme ees seisid Mallika patsid, Arno Tarumi tedretähed. Veel oli selles päevas üks kollane leht, mis seisab nüüd mu lauliku vahel. Nagu päike selle päeva hommikul.

Teine päev polnud enam selline. Siis sadas.

REIN PÖDER

MATEMAATIKA

Ükskord elas Üks. Üks läks Kahele külla. Ka Kolm pidi Kahele külla tulema, aga ei tulnud. Tuli hoopis Neli. Kaks hakkas lauda katma. «Kui palju meid kokku on!» küsis Kaks. «Eks meid seitse ole,» ütles Neli. Kaks tõi seitse tassi ja nad istusid lauda. Aga neli tassi jäi vabaks, nende taha ei jätkunud kedagi. «Palju meid õieti kokku on!» küsis Kaks uuesti. «Mina olen Üks,» ütles Üks. «Mina olen Neli,» ütles Neli. «Ja mina olen Kaks,» ütles Kaks ise. «Üks ja neli ja kaks on kokku seitse,» arvutasid nad ja hakkasid uuesti istuma. Arvutamise järgi oli neid seitse, aga nii nagu nad lauda istusid, sai neid jälle ainult kolm ja neli tassi oli ikka üleliia.

«Palju meid õieti on!» küsis Kaks närviliselt. «Mina olen Üks,» — «Mina olen Neli.» — «Mina olen Kaks.» — «Üks ja kaks ja neli on kokku... seitse.» Laual oligi seitse tassi. Aga kui Üks ja Kaks ja Neli maha istusid, oli vana lugu lahti — neli tassi ikka üleliia.

TAADI JUTT

Ükskord elas eideke. Eidekesel oli taadike. Taadike läks toa taha. «Mis sa seal teed!» küsis eideke. «Ei ütfe,» ütles taadike. «Misasja!» küsis eideke. «Niisama,» ütles taadike. «Mis niisama!» küsis eideke. «Ei midagi!» ütles taadike. «Mis ei midagi!» küsis eideke. «Ah, niisama, ei midagi,» ütles taadike. «Kuidas niisama ei midagi!» küsis eideke. «Ma mõtlesin ühe jutu välja,» ütles taadike. «Missuguse jutu!» küsis eideke. «Naljajutu,» ütles taadike. «Missuguse naljajutu!» küsis eideke. «Noh, niisuguse jutu, et: «Ükskord elas eideke. Eidekesel oli taadike. Taadike läks toa taha. «Mis sa seal teed!» küsis eideke. «Ei ütfe,» ütles taadike. «Misasja!» küsis eideke. «Misasja!» küsis taadike. «Misasja!» küsis eideke. «Misasja!» küsis taadike.»»

ARTUR
KIVISTIK

Miks kala bussiga ei söida

Hüppas kord punnsilm kala merest välja, et vaadata, kuidas maa peal elatakse. Tuli merest välja ja istus bussi. Pooltel astus kontrolör peale ja küsis ka kalalt piletit.

«Mis asi see on?» imestas kala.

«Ärge tehke nalja,» ütles kontrolör, «igaüks teab, mis pilet on.»

«Mina küll ei tea,» tunnistas kala. «Meil meres ei ole pileteid.»

«Kui teil pole piletit, siis makske trahvi. Üks rubla.»

«Mis see trahv on?» imestas kala jälle.

«Jätke naljatamine!» sai kontrolör kurjaks. «Kuidas teie nimi on?»

«Mind kutsutakse kalaks,» ütles kala.

«Kus te elate?»

«Ikka Balti meres, kus mujal,» ütles kala.

«Palun esitage oma dokumendid!»

«Millised dokumendid?!»

«Pass või töötõend, kust oleks näha, et te olete kala ja elate Balti meres,» selgitas kontrolör.

«Aga te vaadake mind,» ütles kala. «See on ju silmaga näha, et ma kala olen.»

«Ei ma näe midagi,» ütles kontrolör. «Igaüks võib öelda, et ta kala on. Palun dokument!»

«Mul ei ole dokumenti,» tunnistas kala.

«Nõndaks,» ütles kontrolör. «Teil ei ole piletit, raha ega dokumenti. Kes te selline olete?»

«Kala olen,» ütles kala.

«Pole te mingi kala,» ütles kontrolör. «Olete hoopis üks jänes, vaat kes te olete.»

Kala kokkus hirmsasti ära. Kuidas ta siis nüüd niimoodi jäneseks sai? Kogu elu oli kala ja nüüd korraga — jänes!

Buss jõudis parasjagu peatusse ja jäi seisma. Jänes, ei, kala ikka, hüppas bussist välja ja püüdis tagasi mere poole. Oli hea libe tee ja kala jõudis kähku merre. Sulpsas vette, liigutas uimi ja ujus vilkalt avamere suunas.

«Imelikud need inimesed,» mõtles ta. «Kõik on neil nii segamini, et nad kalastki teevad jänese. Ei lähe ma enam kunagi bussiga sõitma.»

Nii ta vist tegigi. Mina küll pole enam ühtegi kala bussis näinud, kuigi ma söidan bussiga iga päev, vahel isegi mitu korda päevas.

HUNT

Ära usu hundi juttu — hundil on need hullud jutud...

Vanarahval ei olnud hundisse sugugi usku ega ole seda tänapäeva inimeselgi. Ikka arvatakse, et surnud hunt on see kõige parem hunt, sest tema ei tiku lambakarja ega kimbuta feisi metsloomi. Nüüd vähemalt ei kardeta hunti enam nii hullupööra kui vanasti. Ennemalt ei julgenud inimesed isegi hundi nime suu võtta, et kui hundist räägid, siis ta tulebki. Kõnekäänd «Räägi hundist — hunt aia taga» ongi neist aegadest pärit. Sellepärast kõneldi võsavillemist, kriimsilmast, Püha Jüri kutsikast, hallivati-mehest, lambavargast, aga mitte kunagi hundist.

Muidugi on hunt tugev ja osav murdja, kes lambakarja keskele sattudes ei mõista nalja ning metsas võtab kitse- ja jäneserahva seast kümnist. Aga hunt ei murra siiski lõbu või viha pärast, sellepärast, et tingimata tahab kedagi murda. Hunt murrab kõhu täiteks. Rohusööjad kodu- ning metsloomad on lihtsalt hundi toit. On isegi tarvilik, et hunt rohusööjaid metsloomi murraks, sest siis talitab ta metsloomadega niisamuti kui metsamees, kes võtab kirve ning raiub välja kidurad ja haiged puud, et tervetel oleks rohkem ruumi kasvada ja et haigete haigused neile külge ei hakkaks. Ka loomariigis on omad haiged ja põdurad, need siis kõigepealt langevadki hundi roaks.

Meie metsades on hunte praegu ülearu palju, sellepärast peetakse meil ka hundijahti. Nendes maades, kus hunte vähe, on nad koguni looduskaitse all.

Elukommete poolest on hunt hoopis huvitavam ja arukam loom kui näiteks metskiits või metssiga. Teadlased, kes uurivad loomade keelt, on leidnud, et hundid oskavad mitmel moel üksteisele teateid edasi anda. Näiteks eri viisil ulgudes teatab üks hunt teisele kauge maa taha jahiloomade, teiste huntide või koguni inimeste liikumisest. Huntide karjaelus maksavad omad kindlad seadused, mida austatakse ja väga rangelt täidetakse. Loodusrahvad — eskimod ja indiaanlased — tundsid hästi huntide elukombeid ja keelt ning said neid jälgides palju tarvilikku teada sündmustest oma jahimaadel.

Inimesele hunt metsas kallale ei tule. Kui tuleb, siis on hunt hull. Kunagi oli aeg, kus näljased hundid karjadena ringi hulkudes ka inimesi mürdsid, aga tänapäeva hundid kardavad inimest. Olen minagi metsas mitu korda hunti näinud ja ikka on hundid minu eest minema pagenud, mis sest, et käin metsas püssita. Need metsaretked, mil olen huntidega kokku trehvanud, jäävad alatiseks meelde. Hunti ei näe ju nii sageli kui näiteks reinuvader rebast. Hunti on põnev kohata, sest hunt, kui metsas elab, muudab selle huvitavaks nagu teisedki suured loomad. Laaned, kus ei ela suuri loomi, jäävad vaeseks ja igavaks.

FRED JÖSSI

Pildistanud EGON STERN

EINO SEPP

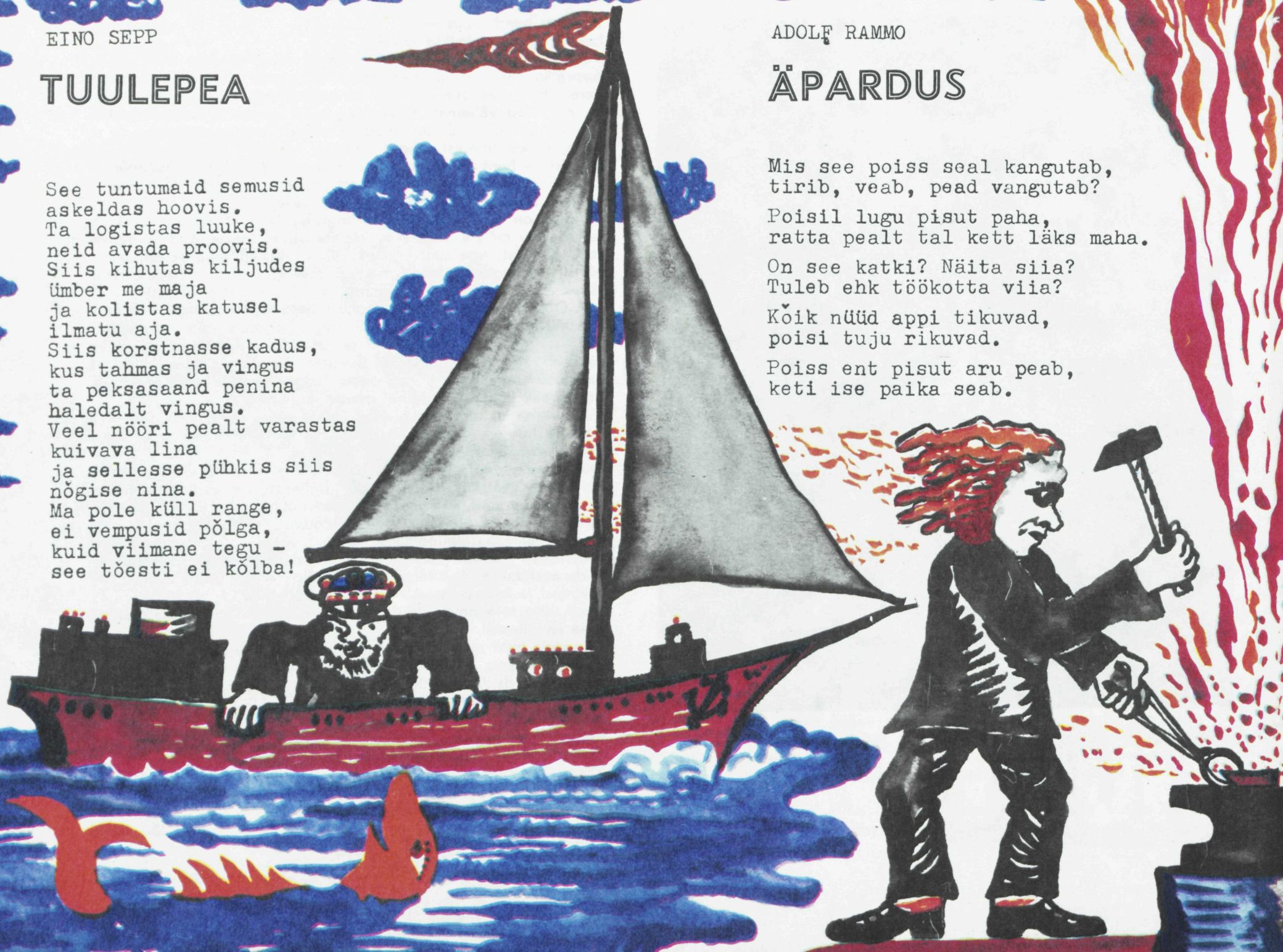
TUULEPEA

See tuntumaid semusid
askeldas hoovis,
Ta logistas luuke,
neid avada proovis.
Siis kihutas kiljudes
ümber me maja
ja kolistas katusel
ilmatu aja.
Siis korstnasse kadus,
kus tahmas ja vingus
ta peksasaand penina
haledalt vingus.
Veel nõõri pealt varastas
kuivava lina
ja sellesse pühkis siis
nõgise nina.
Ma pole küll range,
ei vempusid põlga,
kuid viimane tegu -
see tõesti ei kõlba!

ADOLF RAMMO

ÄPARDUS

Mis see poiss seal kangutab,
tirib, veab, pead vangutab?
Poisil lugu pisut paha,
ratta pealt tal kett läks maha.
On see katki? Näita siia?
Tuleb ehk töökotta viia?
Kõik nüüd appi tikuvad,
poisi tuju rikuvad.
Poiss ent pisut aru peab,
keti ise paika seab.

IRA LEMBER

SEPAD JA MEISTRID

Palju on meistreid,
neist lugu me peame.
Paljukest nende
töödest me teame?

Sepp ei küpseta sepikuid,
sepp see sepistab sepiseid.

Rätsep ei oska kududa rätte
ega võta vist vardaidki kätte.
Rätsep õmbleb ju pintsakuid.

Ega kaptengi kappe tee,
kappe teeb tisler, meistriimees.
Kapten aga on meremees,
kapten on laeva peremees.

Plekksepp plekke ei tekita,
vihikuid ta ei plekita.
Tindiplekk nii sünnib ilma,
et ei vajagi meistrisilma.
Plekksepp vorbib hoopistükkis
toope tunnis mitu tükki.

MERETRAKTOR

Suur merelaev ei sõida ise sadamasse. Teda veab trossipidi sadamakai äärde seisupaika väike abilaev — puksiir. Kui suur laev peab merereisile minema, vajab ta sadamast väljumisel jälle puksiiri abi. Pildil näed üht sadamapuksiiri oma igapäevases töös. Kuid see ei ole tavaline, vaid täiesti uut tüüpi abilaev. Tema masinate ehituses on muudatusi. Teistest puksiiridest on tal niivõrd erinevad sõidumadused, et teda hakati nimetama meretraktoriks. Tavalisel laeval on taga sõukruvi, mille pöörlemine paneb aluse liikuma. Meretraktoril aga sõukruvi ei ole. Selle asemel on tal esiosa masinaruumis kaks püstist käiguseadet — üks ühel, teine teisel pool ruumi. Käigumehhanismist ulatuvad läbi laeva põhja vette aerulabad — tiivikud. Et pildil on meretraktori masinaruumid avatud, näed keskosas asuvat peamasinat. See on väga võimas. Väikesel puksiiril peab olema palju jõudu, et raske kaubalastiga merehiiglast vedada. Vaata, peamasinast ulatub võll käigumehhanismi, mis paneb tiivikud pöörlema. Peamasinaruumi ja tiivikute käiguseadme ruumi vahel asub kütusehoidla. Tavalise sõukruvi asemel on tiivikud. Milleks? Kõigepealt võimaldavad pöörlevad tiivikud meretraktoril sadamas teiste laevade vahel paremini manööverdada. Ta võib üpris kiiresti pöördeid teha ja vajaduse korral end peaaegu silmapilkselt ümber keerata. Nii edasi- kui ka tagasikäigul võib tiivikutega alus jääda otsekohe seisma. Neid sõidumadusi aga tavalisel sõukruviga puksiiril ei ole. Uut tüüpi puksiiril on juhtimisruumi allosas söökla, köök ja mitu muud ruumi. Laeva esi- ja tagaosas on meeskonnakajutid. Leningradis on ehitatud juba kümneid niisuguseid meretraktoreid. Neid võib nüüd näha sõitmas ja laevu vedamas kõikides Nõukogudemaa ja ka mitmes välismaa sadamas.

EINO TALI

KAUTŠUK

Millest on tehtud kummipall ja kummisäärrikud, jalgratta- ja autokummid? Millest on tehtud kustutuskuum, elektri-juhtmete ümbriskumm ning kõik need suured ja väikesed kummi-asjad, millela ükski masin tehastes ja kaevandustes ei saa töötada? Millest on tehtud kummi, mida vajatakse traktorite, kombainide, lennukite ja laevade ehitamisel?

Veidrad küsimused, sest igaüks teab, et kummiasju valmistatakse kummist! Aga millest valmistatakse kummit?

Hästi soojades maades, kus talve ei olegi, kasvab kummipuu. Kui selle puu koor katki lõigata, hakkab sealt tilkuma valget piimjat mahla. Kummipuu piimmahla nimetatakse lateksiks. Öhu käes muutub lateks mustaks ja paksuks kleepuvaks aineks. See on kautšuk.

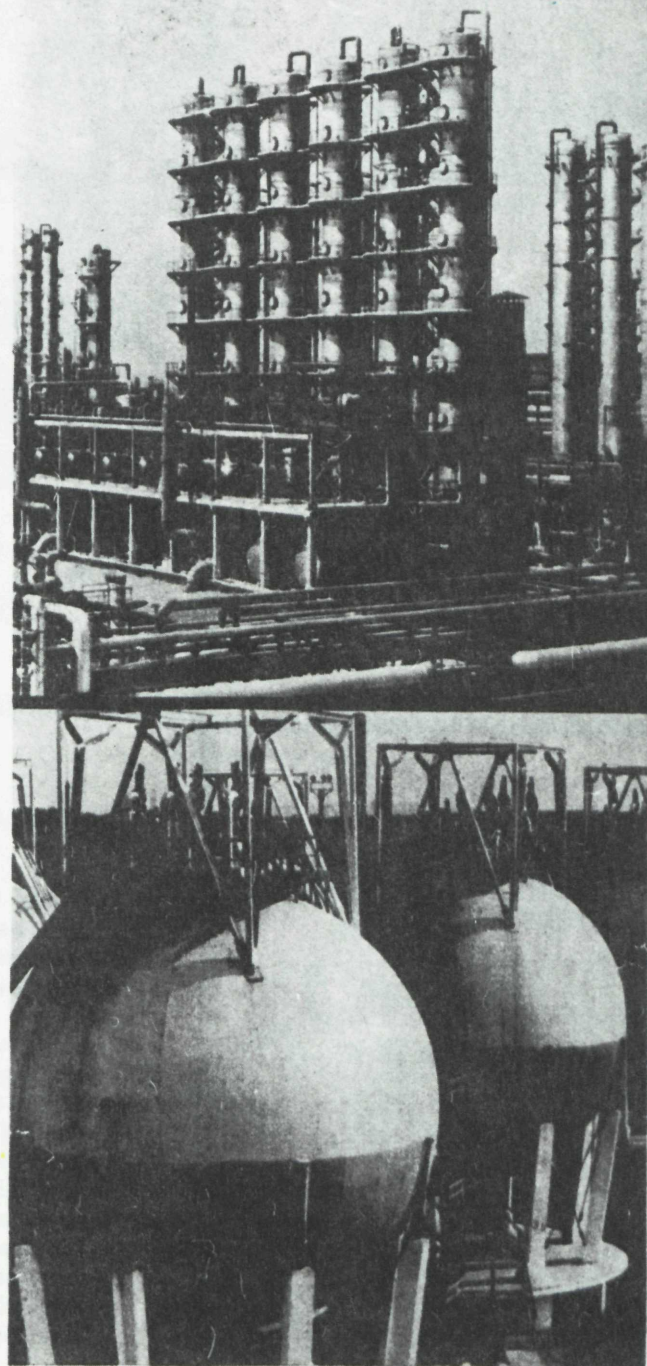
Tehases lisatakse kautšukile mitmesuguseid aineid: väävlit, tahma, savi. Soovi järgi lisatakse ka sinist, punast või ükskõik missugust teist värvi. Nii kautšukit töödeldes valmistatakse värvilised kummiplaadid, millest tehakse kummiesemeid.

Meie maal aga vaheldub soe suvi külma talvega ja seepärast siin kummipuud ei kasva. Küll aga kasvab võililletaoline taim koksagõss. Ja ka selle taime piimmahlast saab kautšukit. Aastakümnete eest kasvatatigi meie põldudel laialdaselt koksagõssi. Kuid nõukogude teadlased leidsid võimaluse ka tehiskautšuki tootmiseks. Millest? Kartulist ja saepurust! Kõigepealt tehti kartulist või saepurust piiritus ja see muundati keemiatehastes niisuguseks kautšukitaoliseks aineks, millest sai kummit. Teadlased avastasid, et tehis- ehk sünteeskautšukit saab ka kivisöest ja naftast.

Piltidel näedki üht meie maa sünteeskautšuki tehase tsehhi. Neis suurtes kerajates mahutites on naftast toodetav isopreen. See on niisugune vedelik, mis hakkab keema juba siis, kui seda pihus soojendada. Isopreenist tehakse kautšukit, millest valmistatakse niisama tugevat ja elastset kummit nagu looduslikust kautšukistki. Kümnenal viisaastakul suurendatakse tehiskautšuki tootmist. Senistele lisaks ehitatakse mitu niisugust tehast, nagu näed pildil.

LEA PETERSEN,
keemik

Fotod ajakirjast «Sovetski Sojuz»

«Koolipäev» — joonistanud
6-aastane MERLE KAUR.
«Sügis» — joonistanud 5-aas-
tane KRISTEL KAUR.

Ukraina Nõukogude Sotsialistlik Vabariik on meie suure kodumaa viljaait. Siin saadakse põldudel ligi pool NSV Liidu talinisisaagist, puuvilju ning marju aga kasvatatakse rohkem kui üheski teises liiduvabariigis.

Loe, mida kirjutavad meile Kiievi oblasti Fastovi 1. Keskkooli oktoobrilapsed!

SAIME TEADA, KUI KALLIS ON LEIB

Juba ammu lubasid pioneerid: «Varsti tuleb teil väga huvitav koondus. Me valmistume selleks juba mitmendat nädalat.»

Üsna pea feataski rühmajuht, et peame valmis olema koonduseks «Täname neid, kes kasvatavad vilja».

Nii palju kui sellel koondusel pole meil leivast kunagi juttu olnud. Kõigepealt saime teada, kes on meie vabariigi tublimad traktoristid, kombainerid, agronoomid. Kuulsime, kui pikad ja rasked on lõikusajal tööpäevad ja kui palju raha on selleks kulutatud, et steppi viljakandvaks muuta.

Pärast koondust koju minnes otsustasime, et sööme alati leivakääru lõpuni ega jäta kunagi enam poolikut leivatükki taldrikule vedelema.

ESIMENE KOOLIPÄEV JA ÜHED

Maigi läks kooli. Seal oli palju lapsi. Kui kell helises, haaras keegi tal käest kinni ja ütles: «Minu nimi on Jutal!» Maigi sai temaga kohe sõbraks. Neil oli kõik ühtemoodi: kustutuskumm, pliiats ja vihikud.

Esimene tund oli matemaatika. Õpetaja käskis kõigil vihikusse number ühtesid kirjutada. Maigil olid kõige ilusamad ühed.

Õpetaja kiitis Maigit. «Homme proovime number kahtesid kirjutada,» ütles õpetaja tundi lõpetades. Järgmine tund oli eesti keel. Maigit kiideti ka selles tunnis. Kui Maigi koju jõudis, hõiskas ta juba ükselt: «Terel Minul on täna vihikus ainult ühed, aga homme on kahed!»

Emal löi seda kuuldes käsi kokku, vend aga hakkas laginal naerma.

RIINA JÕELA,
Lepistu 8-kl. Kooli
III klassi
õpilane

KUI MA KOOLIST KOJU LÄHEN

Elan koolimajast viie kilomeetri kaugusel. Minu kodu on kolhoosi keskuses. Kui ma koolist koju lähen, näen autojuhte, traktoriste, ehitustöölisi ja brigadire.

Meie kolhoosis on palju uusi hooneid. Mulle meeldib väga ehitustöid vaadata. Hiljuti valmis minu kodu lähedal kuivati, veidi kaugemale aga rajati karjalaut. Praegu ehitatakse uut elumaja.

Mehed laovad müüri, kraana tõstab kive ja segu, autod voorivad edasi-tagasi. Kõik kiirustavad, sest uusi kortereid on väga vaja.

TARMO MUST,
Lepistu 8-kl. Kooli
IV klassi
õpilane

HOBUSEINIK

Kübar on rohekas- või pruunikaskollane. Alumised eoslehekused on säravkollased. Seeneliha valkjas. Ka jalg on kollane. Ta on männimetsaseen, eriti meeldib tal kasvada metsateedel. Leidub septembrist novembrini.

Hobuseinik on meie metsade parimaid seeni. Ei vaja kupaamist ning teda võib tarvitada mitmesuguste toitude tegemiseks.

MINU SEENERAAMAT

Kui terve perega metsast tuleme, on korvid kuhjaga seeni täis. Pärast uurivad ema ja isa seeneraamatust, missuguseid seeni peab enne praadimist kupaama või missugustest on kõige parem suppi keeta. Olen siis mõelnud, et oleks tore, kui ka meil, lastel, oleks oma seeneraamat, mida vaadata. Nüüd meil ongi oma seeneraamat, kus piltidel ainult söödavad seened ning kõik need kannavad mingi looma või linnu nime.

LAMBASEENIK

Tema lopergune kübar on suur ja paks. Mõnikord on jalg kõveraks vajunud ega asu alati kübara keskel. Lambaseenik kasvab okaspuumetsas. Korjata võib juulist oktoobrini. Kuid korjata ainult noort ja väiksemat lambaseenikut. Kui teda kuivatada, saab kohviveskiga seenepahu jahvatada. Seenejahu võib võileivale või kastmesse maitseks panna.

Kasvab noores männikus. Kübar on kollakaspruun, paksult limane ja kleepuv. Kübara alumisel küljel on helerohelised torukesed, mis moodustavad tillukeste aukudega pinna. Seene jalg on helekollane. Niisketil ilmadel on jalal ja kübara all piimjad tilgad.

Lambatatikut võib värskest praadida, temast võib suppi keeta, teda saab marineerida või hoopis kuivatada.

LAMBATATIK

Ta on kuldkollane. Kasvab nii leht-, okas- kui ka segametsas. Teda võib leida juulist novembrikuu alguseni. Kukeseent võib pärast pesemist kohe pannil praadida.

KUKESEEN

Täiskasvanud seenel on faldrikusuurune tumepruun kübar, mis pealt soomus- tega kaetud. Keskmised soomused seisavad turris. Kübara alumisel osal on tihedad narmad. Seen kasvab männikus.

Korjata ainult noort põdramokka, sest vanana on ta sitke ja kibe. Ei ole tarvis kupatada. Võib keeta suppi või nagu lambaseenikust seenejahu jahvatada.

PÕDRAMOKK

Noorel seenel on kübar nagu kuplike, vanal seenel nagu kelluke. Õlgkol- lase kübara keskmine osa on hõbedase härmatisega kaetud. Kübara all on kahvatupruunikad eosle- hed. Valkja jala ümber on kitsas rõngas. Kitsemamplit leiame kui- vades ja liivastes männi- kutes. Seen on väga mait- sev ning kupatamist ei vaja.

KITSEMAMPEL

Joonistanud
VALLI HURT

Kasvab peamiselt lehtpuu- kändudel. Noorel põdra- napsikul on kübar kelluk- jas, vanal lame. Sihvakas jalg on valkjast. Enne pan- nile panemist kupatamist ei vaja.

PÕDRANAPSIK

MILLISE EINE VALIB KOOLILAPSI

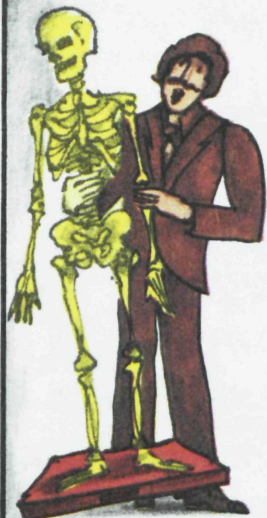
MIDA HOMSEKS KOOLI KAASA VÕTTAI

Esi- ja tagakaanel
GUSTAV GERMANI fotod «Koolili».

Детский журнал ЦК ЛКСМ Эстонии и Совета Пионерской организации Эстонской ССР «Тяхеке» («Звездочка»). На эстонском языке. Выходит один раз в месяц. Типография Издательства ЦК КП Эстонии. Таллин, 200 001, Пярну маantee, 67-а. Адрес редакции: ЭССР, Таллин, 200 101, Пярну маantee, 67-а. Цена 15 коп. Объем 2 печ. листа. Заказ № 2542. Тираж 67 000.

ÕHEL HOMMIKUL
jäi esimese klassi
õpilane Jaan
kooli hiljaks.
Millisesse tundi
ta hilines!
Millised tunnid
olid teistes
klassides
poolleli!

—
ELKNO Keskkomitee ja ENSV Pioneeriorganisatsiooni Nõukogu lastejakiri «Täheke» nr. 9 —
1977. Ajakiri asutatud jaanuaris 1960. Ilmub kord kuus. EKP Keskkomitee Kirjastus. Toimetuse
aadress: Tallinn 200 101, Pärnu mnt. 67-a. Toimetus käsikirju ei tagasta.

Kolleegium: E. Haamer, V. Koikas, E. Mardi (peatoimetaja), H. Mänd, A. Piirma, H. Rattiste.
Kunstiline toimetaja E. Pikk, tehniline toimetaja A. Aare, vanemkorrektor E. Orgmets.
Telefonid: vastutav sekretär 681-319; kunstiline toimetaja 681-321; koolilelu, teadus, tehnika
681-315; kirjandus, kirjad 681-317; korrektor 681-316; ülditelefoni 681-318.

Laduda antud 3. VIII 1977. Trükkida antud 29. VIII 1977. Trükiaru 67 000. Ofsetpaber nr. 1,
60×90.8. Trükipoognaid 2. Arvestuspoognaid 2.65. MB-05666. Tellimise nr. 2542. EKP
Keskkomitee Kirjastuse trükikoda, Tallinn 200 001, Pärnu mnt. 67-a.

KUS NEID RÕIVAID KANDA!

KLAABU otsustas Annele, Einole,
Lembitule ja Enele külla minna.
Ta teadis, et nad elavad uues
mikrorajoonis. Klaabu teadis ka
seda, et Anne elab mikrorajooni
kõige kõrgemas majas, Ene maja
on kahe korruse võrra madalam,
Eino ja Lembitu kodumaja aga
nii kõrge, kui palju Ene maja on
Anne majast madalam. Aita
Klaabul Annele, Einole, Lem-
bitule ja Enele külla minnal!

Joonistanud ELLE TIKERPÄE

ON SEE A? VÕI ON SEE B? VÕI

Kas on minu nimi kirjas
õpilaste nimekirjas?
Uurib ema, pikem tema,
kas on öeldud, kuhu klassi
minul homme minna passib.
On see A?

Või on see B?
Või on hoopistükkis C?
Näe, ja ongi nimi kirjas
õpilaste nimekirjas!
Olen juba mees mis mees,
õpin I-c-s.

ON SEE A? VÕI ON SEE B?